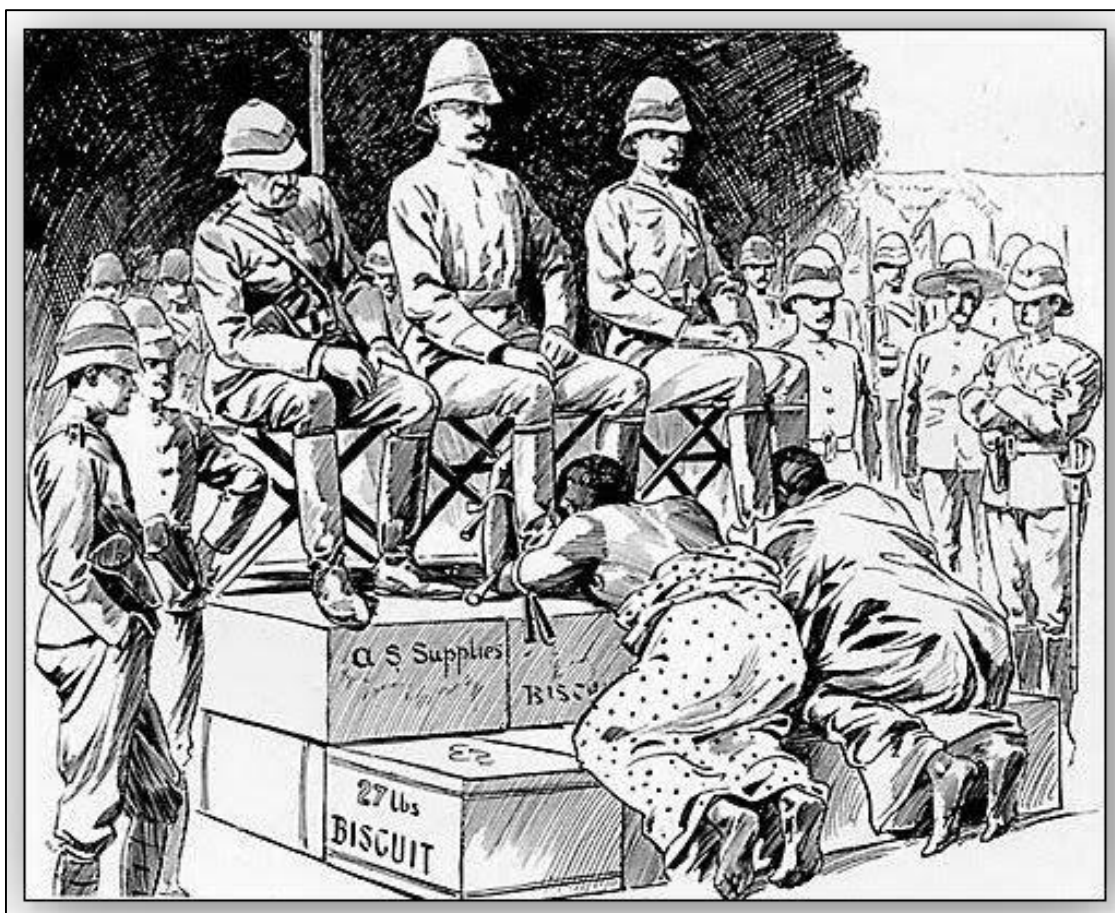

Europeisk imperialism

£

Kolonialism 1800-1950

Varför studera europeisk kolonialism?

Den här tidsperioden ligger oss ganska nära och påverkar världen än idag.

För att ta några påtagliga och konkreta exempel – i Senegal talar franska, i Indien engelska. Kongo-Kinshasas gränser är i stort sett de samma som Henry Morton Stanley stakade ut på 1870-talet när han var anställd av Leopold II av Belgien. För knappt två år sedan menade IS att de skulle radera de (enligt IS onaturliga) gränser som Frankrike och Storbritannien kom överens om i början av 1900-talet för Syrien, Palestina och Irak. Perioden har alltså lämnat tydliga spår efter sig.

Lokal pedagogisk planering

Ämnet som vi jobbar med i första hand är historia och vi kommer träna och förhoppningsvis utveckla alla *förmågorna* i ämnet.

Förmågor

- Historisk referensram (historiska kunskaper om gestalter, skeenden mm)
- Källkritik (tolka och värdera källor)
- Historieanvändning (hur historia används i olika syften)
- Historiska begrepp

Centralt innehåll

Imperialism och världskrig, cirka 1800—1950

- Den europeiska dominansen, imperialism och kolonialism.
- Nationalism och olika former av demokrati och diktatur i Europa och i andra delar av världen.
- De båda världskrigen, deras orsaker och följder. Förtryck, folkfördrivningar och folkmord. Förintelsen och Gulag.
- Historiska berättelser från skilda delar av världen med skildringar av människors upplevelser av förtryck, till exempel i form av kolonialism, rasism eller totalitär diktatur och motstånd mot detta.

Hur historia används och historiska begrepp

- Exempel på hur 1800- och 1900-talet kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, språkliga uttryck, byggnader, städer och gränser.
- Hur historia kan användas för att skapa eller stärka gemenskaper, till exempel inom familjen, föreningslivet, organisationer och företag.
- Hur historia kan användas för att skapa eller stärka nationella identiteter.
- Hur historia kan användas för att förstå hur den tid som människor lever i påverkar deras villkor och värderingar.
- Vad begreppen kontinuitet och förändring, förklaring, källkritik och identitet betyder och hur de används i historiska sammanhang.
- Några historiska begrepp, till exempel antiken, mellankrigstiden, efterkrigstiden och kalla kriget samt olika syn på deras betydelser.

Viktiga begrepp & uttryck

Imperialism, kolonialism, historisk förklaring, kontinuitet, förändring, identitet, indirekt och direkt styre, koloni, råvara, mission, ideologi, exploatering, industrialisering, marknad, kuli, Berlinkonferensen, kapplöpningen om Afrika (the scramble for Africa), den vite mannens börda (The white man's burden).

Prov & läxor

Delprov 1 (fredag 2016-04-29): Kolonialism & Imperialism 1800-1950 (Historisk referensram, begrepp)

Delprov 2 (tisdag 2016-05-03): Kolonialism & Imperialism 1800-1950 (Källkritik, historieanvändning, begrepp)

Läxor kommer att förekomma, men testas i första hand via diskussioner och digitala test, med omedelbar feedback.

Material

Text: "Imperialismen" s. 154-160

Digitalt material: Alla genomgångar, övningar, tester mm finns i classroom och på www.bildningscentralen.se

Bedömning (i övningarna konkretiseras kraven, t.ex. vad som menas med "mycket goda kunskaper")

	A	C	E
Kunskaper : historiska förhållanden, skeenden, gestalter (HR)	Mycket goda kunskaper	Goda	Grundläggande
Resonemang om orsaker, konsekvenser, jämförelser (HR)	välutvecklade och väl underbyggda resonemang	utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang	enkla och till viss del underbyggda resonemang
Undersöka utvecklingslinjer (HR)	komplexa samband mellan tidsperioder	förhållandevis komplexa samband	enkla samband
Resonemang om historisk utveckling (HR)	välutvecklade och väl underbyggda (förr – nutid – framtid)	utvecklade och relativt väl underbyggda hänvisningar	enkla och till viss del underbyggda
Dra slutsatser utifrån källmaterial (KV)	välutvecklade och väl underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor	utvecklade och relativt väl underbyggda	enkla och till viss del underbyggda
Resonemang om källornas trovärdighet (KV)	välutvecklade och väl underbyggda	utvecklade och relativt väl underbyggda	enkla och till viss del underbyggda
Resonemang om historieanvändning	välutvecklade och väl underbyggda	utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang	enkla och till viss del underbyggda resonemang
Använda historiska begrepp	på ett väl fungerande sätt	på ett relativt väl -fungerande sätt	på ett i huvudsak fungerande sätt